

BURO SRO B.V.
T.a.v. dhr. L. Brouwer
Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

Datum 4 december 2020
Kenmerk BE/2020/867/r
Uw kenmerk Email d.d. 19 november 2020
Auteur(s) ir. M. Poelman
Collegiale toets ir. T.W.D. Schrader

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming Kastanjelaan 21 te Opheusden

Aan de Kastanjelaan 21 te Opheusden is een woonperceel gesitueerd met een woning met voortuin, twee kleine schuren, een overkapping, een oprit en betegeling in een deel van de achtertuin. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing op de planlocatie te saneren en een nieuwe twee-onder-één-kapwoning te realiseren.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Gelders Natuurnetwerk?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Kastanjelaan 21 te Opheusden (figuur 1). Het betreft een woonperceel met een woning met voortuin, twee kleine schuren, een overkapping, een oprit en betegeling in een deel van de achtertuin. Hieronder volgt een beschrijving van de diverse gebouwen. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de diverse gebouwen op de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Gebouw A: Een woning opgetrokken uit gemetselde muren met spouw en een zadeldak bedekt met dakpannen en dakbeschot. Er zijn dakgoten aanwezig.

Gebouw B: Een kleine schuur opgetrokken uit stenen muren zonder spouw en een zadeldak bedekt met golfplaten. Er is gevelbetimmering aanwezig op de kopgevels.

Gebouw C: Een kleine schuur opgetrokken uit houten wanden en een zadeldak met bitumen dakbedekking. Er zijn dakgoten aanwezig.

Gebouw D: Een overkapping opgetrokken uit houten wanden en spantconstructie en een zadeldak bedekt met golfplaten.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door stedelijk gebied ten westen en agrarisch gebied ten oosten. De Nederrijn ligt op circa 950 m ten noordwesten en de uiterwaarden van de Nederrijn beginnen op circa 250 m ten noorden, aan de overzijde van de Rijnbandijk. Ten zuiden liggen op ongeveer 930 m en 1,42 m twee spoorlijnen. De A15 ligt iets verder ten zuiden op circa 1,45 km.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Kastanjelaan 21 te Opheusden (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

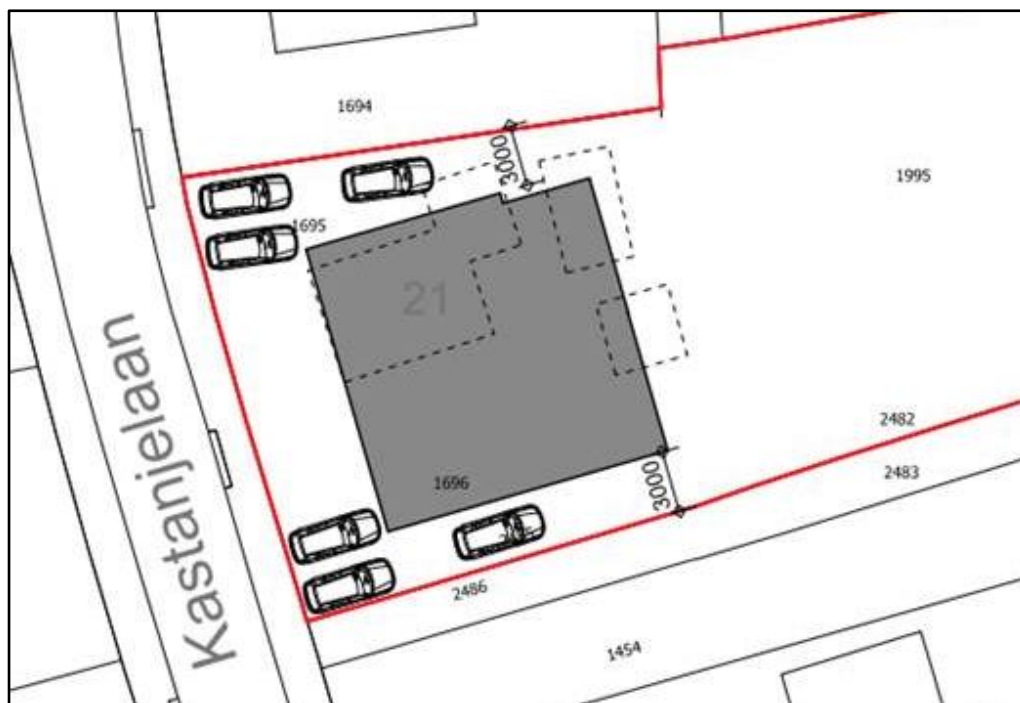

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft de sanering van bestaande bebouwing op de planlocatie en de realisatie van een nieuwe twee-onder-één-kapwoning. In figuur 3 is een schets van de toekomstige situatie weer gegeven. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van een woning, twee kleine schuren en een overkapping: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: verkregen via Buro SRO B.V.).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 23 november 2020 en is uitgevoerd door ir. M. Poelman. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt, 8° Celsius en windkracht 1-2 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is gevelde, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde vaatplanten: kleine wolfsmelk en stijve wolfsmelk (NDFF 2010-2020). Van beide soorten zijn 3 waarnemingen bekend. Voor de kleine wolfsmelk was dit in 2018 en voor de stijve wolfsmelk was dit in 2014. Alle waarnemingen zijn gedaan aan de overzijde van de Nederrijn.

De kleine wolfsmelk groeit op zonnige, vrij warme, open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, kalkrijke grond. De stijve wolfsmelk groeit op zonnige tot licht beschaduwde, open plekken op vochtige, matig voedselrijke, kalkrijke grond. De planlocatie is een grotendeels bebouwd of verhard perceel. Enkel in de voortuin zijn wat onverharde delen aanwezig, welke goed onderhouden zijn. Er is geen sprake van geschikt habitat voor de kleine en stijve wolfsmelk. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante vaatplanten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: conifeer, haagbeuk, klimop, kruipende boterbloem, lavendel, paardenbloem, taxus en veldzuring. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond of stikstofarme blauwe graslanden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid van beschermde soorten niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, bever, boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, damhert, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, huismuis, huisspitsmuis, konijn, konikpaard, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel, wild zwijn en woelrat (NDFF 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boommarter, bunzing, damhert, rode eekhoorn, steenmarter, wezel en wild zwijn. Voor veel van deze voornoemde soorten als de bever, boommarter, damhert, rode eekhoorn en wild zwijn geldt per definitie dat de planlocatie ongeschikt is als functioneel leefgebied, wegens de ligging aan de rand van een woonwijk, de aanwezigheid van voornamelijk bebouwing en verharding en de afwezigheid van hoge bomen en oppervlakte water.

De bunzing, wezel en steenmarter zijn (kleine) marterachtigen, welke voornamelijk voorkomen in kleinschalige landschappen met afwisselende (groen)structuren. De steenmarter geeft specifiek de voorkeur aan stenige biotopen als rust- en voortplantingsplaats zoals oude schuren, stallen en stenenhopen. Hierdoor is de soort ook op boerenerven en in woonwijken te vinden. Echter door het ontbreken van sporen als uitwerpselen, latrines, prenten en prooiresten, kan aanwezigheid van de steenmarter uitgesloten worden. De bunzing en de wezel komen met name voor in gebieden met voldoende dekking en schuilgelegenheid in de vorm van (groen)structuren zoals struweel, bosschage, ruig gras, rommelhopen en takkenhopen. Er zijn op de planlocatie enkel zeer beperkt groenstructuren aanwezig in de vorm van hagen. Rommelhopen zijn niet aangetroffen. Door voornoemde kan geconcludeerd worden dat de planlocatie geen onderdeel uit maakt van essentieel leefgebied van marterachtigen als de bunzing, wezel en steenmarter. Derhalve zal de beoogde ontwikkeling niet leiden tot negatieve effecten op de soortgroep.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten zoals de egel. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe

omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van circa 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDDFF 2010-2020). de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn geen bomen aanwezig. Negatieve effecten op boombewonende soorten zijn derhalve uitgesloten.

De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur waar ze een verblijfplaats zouden kunnen vinden. Een dergelijke verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden.

De woning heeft een spouwmuur, maar er zijn geen voor vleermuizen geschikte invliegopeningen aangetroffen zoals open stootvoegen, kieren tussen kozijnen en gevels, of openingen tussen dakrand en gevels. De dakpannen sluiten nauw aan en er zijn geen kieren aanwezig onder de kantpannen (figuur 4). Overige potentieel geschikte structuren als kierende boeiborden, kieren tussen gevels en dakoverstekken of raamluiken zijn eveneens niet aangetroffen. De twee kleine schuren en de overkapping zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, gezien er geen spouwmuur, pannendak of andere potentieel geschikte structuren aanwezig zijn. Tevens is deze bebouwing te laag om geschikt te zijn voor vleermuizen. Negatieve effecten op gebouw bewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis kunnen worden uitgesloten. Er is eveneens geen potentie voor het voorkomen van verblijfplaatsen voor gewone grootoorvleermuizen, gezien de spouwmuur niet toegankelijk is en er geen zolders met vrije balken aanwezig zijn.

Figuur 4 De dakpannen en kantpannen sluiten nauw aan, waardoor vleermuizen geen toegang kunnen krijgen tot een open dakruimte.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied. In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Het is mogelijk dat vleermuizen foerageren op de planlocatie, echter is er geen sprake van essentieel foerageergebied, mede gezien de ligging van de planlocatie en de aanwezigheid van veel vergelijkbaar gebied in de directe omgeving.

Er kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd.

Amfibieën

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, merkikker, poelkikker en rugstreeppad (NDFF 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad. De waarnemingen zijn grotendeels gedaan in de uiterwaarden van de Nederrijn, met name aan de overzijde van de Rijn.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. De planlocatie is grotendeels verhard of bebouwd en ligt op de rand van een woonwijk en agrarisch gebied. Er is geen oppervlaktewater aanwezig welke een voortplantingsfunctie zou kunnen hebben voor amfibieën. Aan de westzijde van de planlocatie bevindt zich stedelijk gebied en er is geen geschikt oppervlaktewater in de omgeving. De planlocatie is aan die zijde tevens moeilijk bereikbaar voor amfibieën door barrièrevorming van de infrastructuur. De sloot die ten zuidoosten van de planlocatie ligt, langs het achterliggende agrarische veld, is niet geschikt voor soorten als heikikker, poelkikker en kamsalamander. Het heeft zeer troebel water met een lage waterkwaliteit en is aannemelijk voedselrijk door de ligging in agrarisch gebied. De heikikker komt voor in ondiep, zon beschenen en voedselarm water. De kamsalamander leeft in licht voedselrijke wateren met een rijke watervegetatie. De poelkikker komt voor in kleinschalige stilstaande wateren met schoon en voedselarm water. De sloot ten zuidoosten van de planlocatie is derhalve ongeschikt voor voornoemde soorten. De rugstreeppad komt vaak voor in ondiepe tijdelijke wateren die snel opwarmen zoals regenplassen, maar ook in ondiepe sloten. Echter, door de lage waterkwaliteit heeft de sloot aannemelijk eveneens geen functie voor de rugstreeppad. Doordat er geen geschikt oppervlakte water voor beschermde soorten aanwezig is op of in de omgeving van de planlocatie, en er eveneens geen sprake is van geschikte overwinteringsstructuren of geschikt foerageergebied, kan uitgesloten worden dat de planlocatie onderdeel uitmaakt van functioneel habitat van beschermde amfibieën.

Het is niet volledig uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: hazelworm en ringslang (NDFF 2010-2020). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Ringslang is gebonden aan waterrijke habitats en hazelwormen komen met name voor in bossen, bosranden, heidegebieden, struweel en houtwallen. Op de planlocatie is geen geschikt habitat aanwezig voor deze twee soorten. Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke

en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Gezien de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling bevindt zich geen oppervlaktewater. Negatieve effecten op (beschermde) vissen zijn uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: rivierrombout en teunisbloempijlstaart (NDDF 2010-2020). Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor deze of andere beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: huismus (verderop in de straat), koolmees, merel en zwarte kraai.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies. Vanuit de nestlocatie en/of vanaf een uitzichtpunt moet de huismus zijn omgeving kunnen zien. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende jaarrond groene struiken of heesters, plaatsen met stof en grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). De bebouwing op de planlocatie is ongeschikt voor het voorkomen huismus nesten. De onderste rijen dakpannen van de woning zijn door het type dakpan niet toegankelijk (figuur 5). Op de woning zijn tevens geen andere potentieel geschikte structuren voor huismus nesten aangetroffen. De twee kleine schuren en de overkapping zijn eveneens niet geschikt voor huismussen. Schuur C heeft een bitumen dak welke ongeschikt is voor huismussen. Schuur B en D hebben golfplaten daken welke te laag en niet toegankelijk zijn voor huismussen. De beoogde ontwikkeling leidt tot zeer beperkte aantasting van groene delen. Van aantasting van nestlocaties en essentieel functioneel leefgebied van de huismus is geen sprake.

Figuur 5 De onderste rijen dakpannen van het dak van de woning zijn door het type dakpan ontoegankelijk voor huismussen.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). In de te saneren bebouwing zijn geen geschikte invliegopeningen aangetroffen die naar een potentiële nestruimte voor gierzwaluwen leiden. De kantpannen van de woning hebben geen openingen waar een gierzwaluw de dakruimte kan betreden. Hierdoor kan de aanwezigheid van de gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden.

De bebouwing is ongeschikt voor uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil). Er zijn dan ook geen sporen aangetroffen als uitwerpselen en braakballen die duiden op aanwezigheid van deze soorten. Er zijn geen bomen aanwezig op de planlocatie waar grote nesten of horsten in zouden kunnen zitten. De aanwezigheid van nesten van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan derhalve uitgesloten worden. Op de planlocatie is geen sprake van essentieel functioneel leefgebied van uilen en roofvogelsoorten.

Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig.

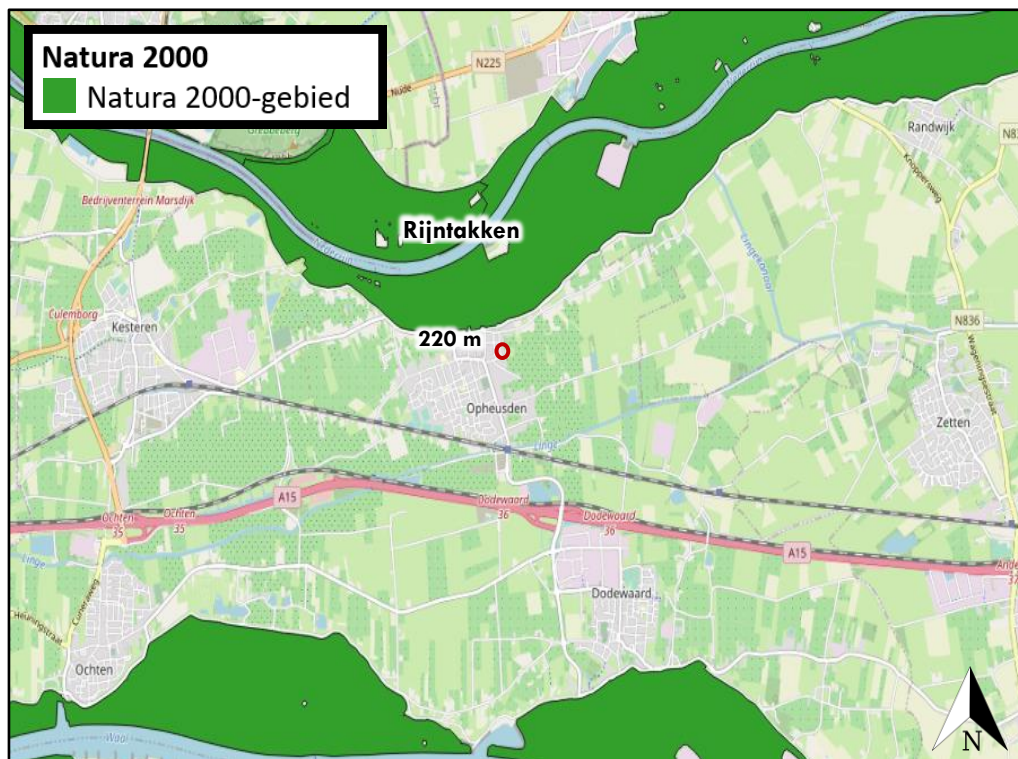
Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

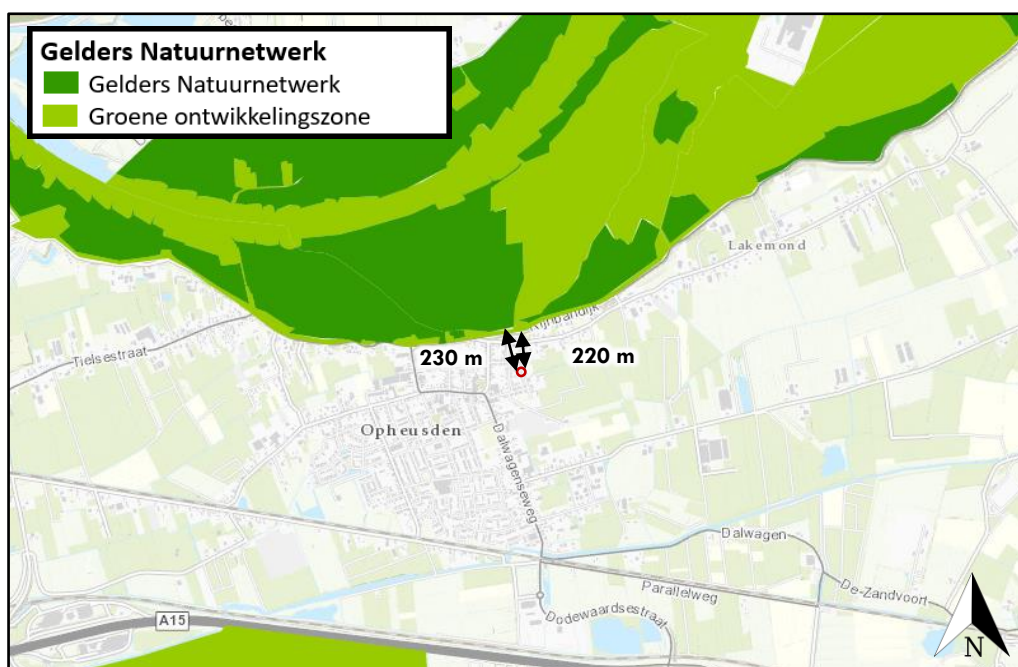
De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De bebouwing vormt voor algemene broedvogels zoals merels, duiven en kleine zangvogels potentieel geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Op een afstand van circa 220 m ligt het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (figuur 6). Op een afstand van circa 230 m ligt het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 220 m ligt de Groene ontwikkelingszone (figuur 7).

Figuur 6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 220 m tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (bron: nationaal Georegister PDOK).

Figuur 7 De planlocatie ligt op een afstand van circa 230 m tot het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 220 m tot een Groene ontwikkelingszone (bron: gelderland.maps.arcgis.com)

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden voldoende groot is en de aard van de beoogde ontwikkeling van dusdanig kleine schaal is dat significante negatieve effecten uitgesloten kunnen worden. Ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een twee-onder-één-kapwoning. Ten opzichte de huidige situatie leidt de beoogde ingreep mogelijk tot een zeer beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect').

Gezien er een geringe afstand (220 m) is tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied 'Rijntakken', en gezien er stikstofgevoelige habitats aanwezig zijn binnen dit Natura 2000-gebied, wordt geadviseerd om een berekening met de AERIUS Calculator uit te voeren. Hiermee kan inzichtelijk gemaakt worden of er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het Gelders Natuurnetwerk of een Groene ontwikkelingszone. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Een Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk. De effecten omtrent stikstofemissie dienen inzichtelijk gemaakt te worden. Dit kan middels de AERIUS Calculator.

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2.1 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is.

Soortgroep	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten	Nee	n.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	n.v.t.
Vleermuizen	Nee	n.v.t.
Amfibieën	Nee	n.v.t.
Reptielen	Nee	n.v.t.
Vissen	Nee	n.v.t.
Insecten en andere ongewervelden	Nee	n.v.t.
Vogels	Nee	n.v.t.

Tabel 2.2 Overzicht van de potentie voor verblijfplaatsen van de verschillende vleermuissoorten (soortenbescherming) en essentiële vliegroute en/of foerageergebied.

Vleermuissoort	Potentie	Boom bewonend	Gebouw bewonend	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Nee	Ja	Ja	Geen potentiële openingen in bebouwing
(Massa)winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Nee	n.v.t.	n.v.t.	Geen hoge bebouwing met bufferende vermogen
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee	Ja	Geen potentiële openingen in bebouwing
Laatvlieger	Nee	Nee	Ja	Geen potentiële openingen van voldoende grootte in bebouwing
Meervleermuis	Nee	Nee	Ja	Geen aanwezigheid groot oppervlaktewater in de omgeving
Watervleermuis	Nee	Ja	Nee	Geen aanwezigheid groot oppervlaktewater in de omgeving
Franjestaart	Nee	Ja	Nee	Geen boomholte(s) met voldoende inrotting
Baardvleermuis	Nee	Ja	Ja	
Gewone grootoorvleermuis	Nee	Ja	Ja	Geen zolders met loshangende balken of potentiële openingen in bebouwing
Rosse vleermuis	Nee	Ja	Nee	Geen boomholte(s) met voldoende inrotting
Tweekleurige vleermuis	Nee	Nee	Ja	
Vleermuizen algemeen				
Essentiële vliegroute	Nee	n.v.t.	n.v.t.	Geen lijnvormige structuren
Essentieel foerageergebied	Nee	n.v.t.	n.v.t.	Geen houtopstanden met struweel en open plekken en oppervlaktewater

Tabel 2.3 Overzicht van de potentie type verblijfplaats per soort.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Winter
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee
Tweekleurige	Nee	Nee	Nee	Nee

Tabel 2.4 Overzicht van de Gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming	afstand	effecten	nader onderzoek
Natura 2000	220 m	Stikstof	AERIUS
Geldersch Natuurnetwerk	220 m	Geen	n.v.t.
Groene ontwikkelingszone	230 m	Geen	n.v.t.

Tabel 2.5 Overzicht van de Houtopstanden.

Houtopstanden	aanwezig	kap	melding
Struiken	ja	nee	n.v.t.
Bomen	nee	n.v.t.	n.v.t.

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van soortenbescherming, en houtopstanden in het kader van de Wnb. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een berekening door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen, rugstreeppadden en algemene broedvogels (in het kader van Algemene Zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

De sanering van de bebouwing en de realisatie van een twee-onder-één-kapwoning aan de Kastanjelaan 21 te Opheusden is uitvoerbaar in het kader van de Wet Natuurbescherming (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ontwikkeling dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden. Dit kan middels de AERIUS calculator.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita* (voorheen *Bufo calamita*), versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.gelderland.maps.arcgis.com
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ir. M. Poelman
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. T.W.D. Schrader
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Kastanjelaan 21 te Opheusden en bestaat uit een woning met tuin en diverse kleine bijgebouwen.

Figuur 2 De planlocatie gezien vanuit het oosten.